

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U101011

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-12-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчарук Віталій Віталійович

2. Ovcharuk Vitaliy V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Аграрні науки та продовольство. Агрономія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-11-2022

Спеціальність за освітою: Інформаційні управляючі системи та технології

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 05.854.015

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35, 38.63.15, 68.05

Тема дисертації:

1. Оцінка впливу сидератів і відходів рослинництва на агроєкологічний стан ґрунту та якість продукції в умовах Лісостепу правобережного
2. Assessment of the impact of green manures and crop wastes on the agro-ecological condition of the soil and product quality in the conditions of the right-bank Forest-Steppe

Реферат:

1. Овчарук В.В. Оцінка впливу сидератів і відходів рослинництва на агроєкологічний стан ґрунту та якість продукції в умовах Лісостепу правобережного. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 201 – Агрономія. Вінницький національний аграрний університет, Вінниця. 2022. Дисертаційна робота присвячена вивченню доцільності застосування падалишніх сидератів на показники агроєкологічного стану ґрунту, урожайності, якості та екологічної безпечності продукції культур сучасної інтенсивної сівозміни; розрахунку обсягів надходження відходів рослинництва у ґрунт за умови її повного повернення та балансу поживних речовин у ґрунті. Досліджено особливості росту і розвитку падалишніх сидератів і наступних культур у сівозміні, їх урожайності; якість та екологічну безпечність зерна кукурудзи та насіння соняшнику, як наступних культур після сидератів, показники родючості та забруднення важкими металами; розрахованого обсяги виносу

поживних речовин з ґрунту на вирощування основних сільськогосподарських культур інтенсивної сівозміни та їх повернення з відходами рослинництва. Встановлено та розраховано кореляційно-регресійні залежності між досліджуваними чинниками. У дисертаційній роботі представлено вирішення важливої наукової проблеми – підвищення врожайності, якості та екологічної безпечності продукції сільськогосподарських культур, поліпшення показників агроекологічного стану ґрунту за рахунок використання падалишніх сидератів, що істотно здешевлює одержану продукцію та вирощування таких сидератів. Обґрунтовано доцільність застосування сидератів в умовах інтенсивного землеробства Лісостепу правобережного. Проаналізовано використання відходів рослинництва в умовах інтенсивного землеробства. Проаналізовано природні умови Лісостепу правобережного та умови проведення досліджень і агротехніку на дослідному полі. Забезпечення сприятливих агротехнічних умов для росту падалишніх сидератів пшениці озимої, ячменю ярого, гороху та ріпаку озимого може забезпечити ними впродовж 63–91 доби їх вегетації біологічної маси 23,1–33,0 т/га за висоти 22–64 см. Найдовший вегетаційний період для формування сидератів має ріпак озимий близько 91 доби. Це визначається його раннім збиранням – середина липня, найкоротшим серед інших культур терміном від збирання культури до появи сходів його близько 18 діб. Найкоротший термін вегетації падалишніх сидератів характерний для ячменю близько 60 діб. Це пояснюється його пізнім збиранням – перша декада серпня, тривалим періодом появи сходів від збирання урожаю близько 23 діб та біологічними особливостями тривалого періоду яровизації, що не дозволяє швидко пройти фазу кущення. Встановлено, що біологічна маса падалишніх сидератів, зароблена у ґрунт сприяє підвищенню вмісту гумусу на 0,11–0,14%, азоту лужногідролізованого – на 1,7–7,1%, калію обмінного – на 27,4–32,2%. Ключові слова: сидерати, агроекологічний стан ґрунту, кукурудза, соняшник, урожайність, якість, екологічна безпечність, побічна продукція, поживні речовини, баланс.

2. Ovcharuk V.V. Assessment of the impact of green manures and crop wastes on the agro-ecological condition of the soil and product quality in the conditions of the right-bank Forest-Steppe. - Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. The dissertation on competition of a scientific degree of the doctor of philosophy in a specialty 201 – Agronomy. Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia. 2022. The dissertation work is devoted to the study of expediency of application of fallen green manures on indicators of agroecological condition of soil, productivity, quality and ecological safety of production of cultures of modern intensive crop rotation; calculation of the amount of by-products of crop production in the soil under the condition of its maximum return and balance of nutrients in the soil. Peculiarities of growth and development of fallen greens and subsequent crops in crop rotation, their yield have been studied; quality and environmental safety of corn grain and sunflower seeds as subsequent crops after green manure, indicators of fertility and heavy metals contamination; calculated amounts of removal of nutrients from the soil for the cultivation of major crops of intensive crop rotation and their return with crop by-products. Correlation-regression dependences between the studied factors are established and calculated. The dissertation presents a solution to an important scientific problem – increasing the yield, quality and environmental safety of agricultural products, improving the agro-ecological condition of the soil by growing fallen green manure, which significantly reduces the cost of production and growing such green manure. The expediency of the use of greens in the conditions of intensive agriculture of the Right-Bank Forest-Steppe is substantiated. The use of crop by-products in the conditions of intensive agriculture is analyzed. The natural conditions of the RightBank Forest-Steppe and the conditions of research and agricultural techniques in the research field are analyzed. Providing favorable agrotechnical conditions for the growth of fallow siderates of winter wheat, spring barley, peas and winter rape can provide them with a biological mass of 23.1–33.0 t/ha at a height of 22–64 cm during the 63–91 days of their growing season. The longest growing season winter rapeseed takes about 91 days to form siderates. This is determined by its early harvesting – mid-July, the shortest time period from harvesting the crop to the emergence of its seedlings among other crops is about 18 days. The shortest vegetation period of carrion siderates is typical for barley, about 60 days. This is explained by its late harvesting – the first decade of August, the long period of sprouting from harvesting, about 23 days, and the biological features of the long period of vernalization, which does not allow a quick transition to the bushing phase. It was found that the vegetative mass of fallen green manure, earned in the soil increases the content of

humus by 0.11-0.14%, alkaline nitrogen - by 1.77.1%, potassium exchange - by 27.4-32.2% . Key words: greens, agro-ecological condition of soil, corn, sunflower, productivity, quality, ecological safety, by-products, nutrients, balance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачук Олександр Петрович

2. Tkachuk Oleksandr P.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рожко Валентина Михайлівна

2. Rozhko Valentyna M.

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міщенко Юрій Григорович

2. Mishchenko Yurii Hryhorovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цицюра Ярослав Григорович

2. Tsytsiura Yaroslav H.

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колісник Олег Миколайович
2. Kolisnyk Oleg Mykolayovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Паламарчук Віталій Дмитрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Паламарчук Віталій Дмитрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.